

College Geneeskundige Specialismen

Besluit van 11 november 2015 houdende de bepalingen voor erkenning van beroepskwalificaties en de registratie van buitenslands gediplomeerden in het specialistenregister ^{*1,2,3,4,5}

(Besluit buitenslands gediplomeerden)

Het College Geneeskundige Specialismen,

Gelet op artikel 14 van de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg en artikel 11 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst;

Gezien de adviezen van het Concilium voor de Huisartsenopleiding, de Federatie Medisch Specialisten, de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband, de Landelijke Huisartsen Vereniging, het Nederlands Huisartsen Genootschap, de Nederlandse Internisten Vereniging, de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde, de Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie, de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en tuberculose, de Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen, de Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp Artsen, de Nederlandse Vereniging voor Urologie, de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde, de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten, de Samenwerkende Opleidingen tot specialist Ouderengeneeskunde Nederland, de Vereniging Artsen Laboratoriumdiagnostiek en de Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland;

BESLUIT:

* In de Staatscourant van 20 januari 2016, nr. 2083 is mededeling gedaan van de vaststelling van dit besluit.

1 Dit Besluit is gewijzigd bij besluit van 13 juli 2016 houdende de wijziging van diverse collegebesluiten waarvan op 9 september 2016, nr.47131, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2017.

2 Dit Besluit is gewijzigd bij besluit van 13 september 2017 houdende de wijziging van diverse collegebesluiten waarvan op 12 december 2017, nr. 71239, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2018.

3 Dit Besluit is gewijzigd bij besluit van 13 juni 2018 houdende de wijziging van diverse collegebesluiten waarvan op 17 augustus 2018, nr. 46478, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2019.

4 Dit Besluit is gewijzigd bij het Kaderbesluit CGS van 13 maart 2019 waarvan op 7 november 2019, nr. 60365, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020.

⁵ Dit Besluit is gewijzigd bij besluit van 23 augustus 2019 houdende de wijziging van diverse besluiten van het CGS waarover in de Staatscourant van 24 december 2019, nr. 70045 mededeling is gedaan van vaststelling van het besluit door het CGS en de instemming daarmee van de minister van VWS. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020.

Hoofdstuk A Algemene bepalingen

A1. Begripsomschrijvingen

1. In dit besluit wordt verstaan onder:

aanpassingsstage	de uitoefening van een specialisme onder verantwoordelijkheid van een desbetreffende specialist, eventueel gekoppeld aan een aanvullende opleiding.
Algemene wet	de Algemene wet EG-beroepskwalificaties houdende de algemene bepalingen met betrekking tot de erkenning van EG-beroepskwalificaties.
arts	degene die is ingeschreven in het register van artsen als bedoeld in artikel 3 van de Wet BIG of degene die een aanvraag doet tot erkenning als geneeskundig specialist
derde land	een land waarop Richtlijn 2005/36/EG niet van toepassing is.
eindbeoordeling	een beoordeling van de arts of hij geschikt is en in staat is wordt geacht het specialisme waarvoor hij is opgeleid zelfstandig en naar behoren uit te oefenen nadat de aanpassingsstage is geëindigd;
lidstaat	een der landen behorende tot de EER of Zwitserland
Richtlijn	Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties;
2. De overige begrippen worden gebruikt overeenkomstig de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de KNMG en het Kaderbesluit CGS.

Hoofdstuk B De erkenning van beroepskwalificaties en registratie

Titel I Inschrijving

B.1. Inschrijving

1. Onverminderd artikel D.2. van het Kaderbesluit CGS komen voor inschrijving in een specialistenregister in aanmerking:
 - a. de arts, onderdaan van een lidstaat, die in het bezit is van een in bijlage V.1, punt 5.1.3 of 5.1.4. van de Richtlijn vermelde opleidingstitel en die voldoet aan de registratie-eisen, bedoeld in artikel B.8.;
 - b. de arts, onderdaan van een lidstaat, die in het bezit is van een opleidingstitel die niet is vermeld in bijlage V.1, punt 5.1.3 of 5.1.4 van de Richtlijn, maar op grond van de Richtlijn voldoet aan de eisen voor erkenning als bedoeld in artikel B.3, en die voldoet aan de registratie-eisen, bedoeld in artikel B.8.;
 - c. de arts, onderdaan van een land waarop de Richtlijn niet van toepassing is, die voldoet aan de eisen voor erkenning, bedoeld in artikel B.3. en de registratie-eisen bedoeld in artikel B.8.
2. De arts met een opleidingstitel die is afgegeven ter afsluiting van een specialistische vervolgopleiding in een derde land komt niet voor erkenning van zijn beroepskwalificatie in aanmerking indien deze opleiding is voltooid vóór het behalen van een artsdiploma in een lidstaat.⁶

Titel II Erkenning beroepskwalificatie en registratie

Paragraaf II-A Aanvraag erkenning beroepskwalificatie

B.2. Automatische erkenning beroepskwalificatie

1. Indien een arts als bedoeld in artikel B.1., onder a., een erkenning van zijn beroepskwalificatie in een specialisme wenst te ontvangen, meldt hij zich schriftelijk bij de RGS. De aanvraag gaat in ieder geval vergezeld van een bewijs van het voltooid hebben van een opleiding tot het betreffende specialisme, afgegeven door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat waar de beroepskwalificatie is behaald.

⁶ Besluit CGS van 13 juli 2016

2. De RGS verstrekt de erkenning, bedoeld in het eerste lid, na ontvangst van de daar genoemde stukken.

B.3. Erkenning beroepskwalificatie op basis van algemeen stelsel en 'derde land'-diploma

1. Indien een arts als bedoeld in artikel B.1., onder b. of c. een erkenning van zijn beroepskwalificatie in een specialisme wenst te ontvangen, meldt hij zich schriftelijk bij de RGS. De aanvraag gaat vergezeld van:
 - a. een bewijs van voltooiing van een opleiding in een specialisme, afgegeven door de bevoegde autoriteiten van het land van oorsprong of herkomst;
 - b. het opleidingscurriculum van de gevolgde opleiding in een specialisme en documenten waaruit blijkt over welke beroepservaring hij beschikt alsmede welke aanvullende opleiding en geneeskundige bij- en nascholing hij gevolgd heeft.
2. De arts verschaft de RGS de gegevens en bescheiden die de RGS voor de beoordeling van de aanvraag nodig acht en waarover de arts redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.
3. Na ontvangst van de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, beoordeelt de RGS of de duur van de gevolgde opleiding tenminste gelijk is aan de minimumduur, bedoeld in Richtlijn 2005/36/EG. Als de duur tenminste gelijk is beoordeelt de RGS de gelijkwaardigheid van de door de arts voltooide opleiding, zijn beroepservaring alsmede zijn aanvullende relevante opleidingen en bij- en nascholing aan de Nederlandse opleiding in het betreffende specialisme. De RGS voert de beoordeling uit volgens het vierde tot en met zesde lid. Indien de duur van de gevolgde opleiding korter is dan is dan de minimumduur, bedoeld in Richtlijn 2005/36/EG, wijst de RGS de aanvraag af.⁷
4. Indien de RGS van oordeel is dat de door de arts voltooide opleiding en nadien opgedane beroepservaring gelijkwaardig zijn aan de Nederlandse opleiding in het desbetreffende specialisme, en de aanvraag overigens voldoet aan de in het eerste lid gestelde eisen, erkent de RGS de beroepskwalificatie van de arts in het betreffende specialisme.
5. Indien de RGS van oordeel is dat de door de arts voltooide opleiding en nadien opgedane beroepservaring niet gelijkwaardig zijn aan de Nederlandse opleiding in het desbetreffende specialisme wijst de RGS het verzoek tot erkenning af en beoordeelt zij of de arts in aanmerking komt voor een aanpassingsstage.
6. Indien de aanpassingsstage met een voldoende resultaat is afgerond, en de aanvraag overigens voldoet aan de in het eerste lid gestelde eisen, erkent de RGS de beroepskwalificatie van de arts in het betreffende specialisme.

B.4. Gedeeltelijke toegang

1. De RGS beoordeelt ambtshalve of de arts in aanmerking komt voor gedeeltelijke toegang conform artikel 12 van de Algemene wet.
2. De arts aan wie gedeeltelijke toegang is verleend, oefent de beroepswerkzaamheden uit onder de beroepstitel die is afgegeven in de lidstaat waar de beroepskwalificatie is behaald.

B.4a. Aanvullende verklaringen en verworven rechten⁸

Artikel 23, eerste tot en met zesde lid, alsmede artikel 27, tweede lid, tweede lid bis en derde lid van Richtlijn 2005/36/EG zijn van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf II-B Aanpassingsstage

B.5. Aanpassingsstage

1. Er is een aanpassingsstage die tot doel heeft de kennis en kunde van een arts, bedoeld in artikel B.3. te beoordelen of deze zodanig te scholen dat hij de geneeskunde op het competentieniveau van de betreffende specialistenopleiding in Nederland kan uitvoeren.
2. De duur van de aanpassingsstage bedraagt ten minste drie maanden en ten hoogste drie jaar indien de werkzaamheden van de arts een volledige werkweek omvatten. Bij deeltijd wordt deze periode naar rato van de deeltijd aangepast met een minimum van 50%.
3. De aanpassingsstage vindt plaats bij een opleidingsinrichting onder begeleiding van een opleider of onder supervisie van een opleidingsinstituut.
4. De arts begint met die aanpassingsstage binnen één jaar nadat de RGS heeft bepaald dat de arts in aanmerking komt voor een aanpassingsstage.

⁷ Besluit CGS van 23 augustus 2019

⁸ Besluit CGS van 23 augustus 2019

5. De arts begint eerst met de aanpassingsstage als deze beschikt over een registratie in de zin van artikel 3 van de Wet BIG.

B.6. Inhoud

1. Het opleidingsinstituut of de opleider stelt het programma voor de aanpassingsstage op, zodanig dat dit aansluit bij het landelijk opleidingsplan voor het desbetreffende specialisme.
2. Bij het opstellen van het programma voor de aanpassingsstage houdt het opleidingsinstituut of de opleider rekening met de Ausgangssituatie van de betreffende arts en maakt daartoe gebruik van de voor de betreffende opleiding geldende toetsmethoden.
3. Het programma van de aanpassingsstage behoeft goedkeuring door de RGS en kan eerst aanvangen nadat deze goedkeuring door de RGS is verleend.
4. Een wijziging van het programma van een door de RGS goedgekeurde aanpassingsstage behoeft goedkeuring door de RGS en kan pas aanvangen nadat deze goedkeuring door de RGS is verleend.

B.7. (Eind)beoordeling

1. Het opleidingsinstituut of de opleider beoordeelt de arts gedurende de aanpassingsstage iedere drie maanden, legt deze beoordelingen schriftelijk vast en brengt deze ter kennis van de RGS en de arts.
2. Aan het eind van de aanpassingsstage beoordeelt het opleidingsinstituut of de opleider of de kennis en kunde van de arts gelijkwaardig zijn aan die van een in Nederland opgeleide geneeskundig specialist en of de arts in staat is het betreffende specialisme in Nederland zelfstandig en naar behoren uit te oefenen.
3. De eindbeoordeling legt het opleidingsinstituut of de opleider schriftelijk vast op een door de RGS vastgesteld formulier ten behoeve van de erkenning.

Paragraaf II-C Aanvraag registratie

B.8. Registratie

1. Indien een arts met een erkende beroepskwalificatie, als bedoeld in artikel B.2., tweede lid, B.3., vierde of zesde lid in het betreffende specialistenregister wenst te worden ingeschreven, meldt hij zich schriftelijk bij de RGS. De aanvraag gaat in ieder geval vergezeld van:
 - a. een bewijs van erkenning als bedoeld in artikel B.2., tweede lid, artikel B.3., vierde of zesde lid;
 - b. een bewijs dat hij als arts is ingeschreven in het register, bedoeld in artikel 3. van de Wet BIG;
 - c. een recent bewijs dat hij gerechtigd is tot de beroepsuitoefening in het desbetreffende specialisme in het land van herkomst;
 - d. een bewijs dat hij de Nederlandse taal voldoende beheerst;
 - e. een bewijs dat hij in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie zijn specialisme regelmatig heeft uitgeoefend door gemiddeld ten minste 16 uur per week in het betreffende specialisme werkzaam te zijn geweest.⁹
2. Indien de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, meer dan vijf jaar na afgifte van het bewijs van het voltooid hebben van de opleiding in het desbetreffende specialisme, door de bevoegde autoriteiten van het land van oorsprong of herkomst wordt ingediend, en de RGS oordeelt dat de aanvraag voor het overige aan de vereisten voor registratie voldoet, dan vindt registratie slechts plaats indien de betrokken arts voldoet aan de eisen van artikel D.10 van het Kaderbesluit CGS. In afwijking van dit artikel hoeft de daar genoemde deskundigheidsbevordering niet geaccrediteerd te zijn.
3. De RGS schrijft de arts, bedoeld in het eerste en tweede lid, na ontvangst van de daar genoemde stukken en met inachtneming van het bepaalde in de Regeling, in voor een periode van vijf jaar.¹⁰
4. De RGS hanteert als ingangsdatum van de registratie de datum waarop de RGS het besluit tot inschrijving neemt.¹¹
5. De arts die niet voldoet aan de eisen, bedoeld in het tweede lid, kan alsnog worden ingeschreven in het betreffende specialistenregister nadat hij met goed gevolg een individueel

⁹ Besluit CGS van 13 juli 2016

¹⁰ Besluit CGS van 23 augustus 2019

¹¹ Besluit CGS van 13 september 2017

scholingsprogramma heeft voltooid, overeenkomstig de betreffende bepalingen in het Kaderbesluit CGS.¹²

B.9. Registratie korter dan 5 jaar

De RGS kan besluiten tot registratie van een specialist voor een periode korter dan vijf jaar. Artikel D.16, vijfde lid van het Kaderbesluit CGS is van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf II-D Tijdelijke en incidentele dienstverrichting

B.10. Tijdelijke en incidentele dienstverrichting

1. Degene die op grond van Titel II van de Richtlijn in Nederland een specialisme tijdelijk en incidenteel wil uitoefenen en beschikt over een beroepskwalificatie die voor automatische erkenning in aanmerking komt, meldt zich voorafgaand aan de eerste dienstverrichting bij de RGS en verschaft daarbij in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden:
 - a. bewijs van beroepskwalificatie;
 - b. bewijs van melding van tijdelijke en incidentele dienstverrichting bij het BIG-register.
2. Degene die op grond van Titel II van de Richtlijn in Nederland een specialisme tijdelijk en incidenteel wil uitoefenen, maar niet beschikt over een beroepskwalificatie die voor automatische erkenning in aanmerking komt, meldt zich voorafgaand aan de eerste dienstverrichting bij de RGS teneinde zijn beroepskwalificaties te laten controleren. Hij verschaft daarbij in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden:
 - a. bewijs van beroepskwalificatie;
 - b. bewijs van controle van beroepskwalificaties als arts door het BIG-register;
 - c. de documenten, bedoeld in artikel B.3., eerste lid, onder b.

Hoofdstuk C Overige bepalingen

C.1. Overgangsbepaling

Op de buitenslands gediplomeerde arts die een aanvraag tot inschrijving in een specialistenregister doet voor 1 januari 2016 zijn de besluiten van het CGS van toepassing die golden voor 1 januari 2016.

C.2. Intrekking artikelen

1. In het Kaderbesluit CSG vervallen de volgende bepalingen:
 - a. artikel D.1., eerste lid, sub b tot en met d;
 - b. artikel D.1., tweede lid;
 - c. artikel D.3. en artikel D.4.;
 - d. Hoofdstuk D, Paragraaf II-B en Paragraaf II-D.
2. In het Kaderbesluit CCMS vervallen de volgende bepalingen:
 - a. artikel D.1., eerste lid, sub b tot en met sub e;
 - b. artikel D.1., tweede lid;
 - c. artikel D.3. tot en met artikel D.5.;
 - d. artikel D.14. eerste lid, de zinsnede: "D.4., vijfde lid, D.5., vierde lid, D.13., vierde lid"
 - e. Hoofdstuk D, Paragraaf II-B en Paragraaf II-D.
3. In het Kaderbesluit CHVG vervallen de volgende bepalingen:
 - a. artikel D.1., eerste lid, sub b tot en met e;
 - b. artikel D.1., tweede lid;
 - c. artikel D.3. tot en met D.5.;
 - d. artikel D.11., eerste lid, de zinsnede: "D.10. vijfde lid, D.17. vierde lid"
 - e. Hoofdstuk D, Paragraaf II-B en Paragraaf II-D;

C.3. Aanpassing artikelen

1. In het Kaderbesluit CSG worden de volgende bepalingen gewijzigd:
 - a. artikel D.1. eerste lid sub e komt te luiden:
"e. Een arts die met goed gevolg een individueel scholingsprogramma als bedoeld in artikel D.16. heeft voltooid."
 - b. artikel D.1., eerste lid, sub e en f worden verletterd naar b en c;
 - c. In artikel D.5., eerste lid wordt "artikel D.1., onder f" gewijzigd in "artikel D.1, onder c".

¹² Besluit CGS van 13 september 2017

- d. In artikel D.6., eerste lid wordt "artikel D.1., eerste lid onder d. of e" gewijzigd in "artikel D.1., onder b" en "artikel D.1., eerste lid onder f" gewijzigd in "artikel D.1., onder c".
2. In het Kaderbesluit CCMS worden de volgende bepalingen gewijzigd:
a. artikel D.1., eerste lid, sub f wordt verletterd naar b;
3. In het Kaderbesluit CHVG worden de volgende bepalingen gewijzigd:
a. artikel D.1., eerste lid, sub f wordt verletterd naar b
b. artikel D.6. komt te luiden:
"D.6. Registratie na individueel scholingsprogramma
1. De arts als bedoeld in artikel D.1., onder b. wendt zich aan het eind van het individueel scholingsprogramma tot de RGS voor inschrijving in een van de registers van specialisten. Hij verschaft de RGS de gegevens en bescheiden die de RGS voor de beoordeling van de eerder ingediende aanvraag nodig acht en waarover de arts redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. De arts overlegt:
a. een bewijs van inschrijving in het register, als bedoeld in artikel 3 van de Wet BIG, en
b. een verklaring van het opleidingsinstituut dat de arts geacht kan worden en in staat is de medische zorg in het betreffende specialisme in Nederland zelfstandig en op verantwoorde wijze uit te voeren.
2. Artikel D.2. derde tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

C.4. Bekendmaking

1. Dit besluit, alsmede wijziging daarvan, behoeft instemming van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
2. In de Staatscourant wordt mededeling gedaan van de vaststelling en wijziging van dit besluit. Daarnaast wordt mededeling gedaan in het officiële orgaan van de KNMG.
3. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG als bedoeld in het tweede lid bevat ten minste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
4. De integrale tekst van dit besluit zal op de website van de KNMG worden geplaatst (www.knmg.nl).

C.5. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 18 januari 2016.

C.6. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit buitenslands gediplomeerden.

Utrecht, 11 november 2015

dr. G.A. van Essen
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn.
secretaris CGS

Toelichting

In dit besluit is de Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties geïmplementeerd. Deze richtlijn vervangt een aantal zogenaamde sectorale richtlijnen voor onder andere artsen en richtlijnen voor de beroepen die niet onder de sectorale richtlijnen vallen. De bepalingen van dit besluit waren eerst in de afzonderlijke Kaderbesluiten opgenomen.

De Europese richtlijn betreffende de onderlinge erkenning van beroepskwalificaties door EU-landen uit september 2005 (Richtlijn 2005/36/EG, hierna: de Richtlijn) stelt criteria voor toelating van EU-onderdanen tot een bepaald beroep. EU-onderdanen die in de ene lidstaat gekwalificeerd zijn om een beroep uit te oefenen, worden in beginsel ook geschikt geacht om dit beroep in een andere lidstaat uit te oefenen. Achtergrond hiervan is de doelstelling van de EU om een vrij verkeer van personen en diensten mogelijk te maken. Beperkingen in de toetreding tot een gereguleerd beroep zorgen voor een belemmering van die vrije markt en worden daarom zoveel mogelijk afgeschaft. De Richtlijn is in de nationale wetgeving van Nederland vertaald in de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties.

De Minister van VWS heeft op 5 september 2012 bepaald dat de in Nederland bestaande vervlechting van erkenning van een buitenlandse beroepskwalificatie (lees: buitenlands diploma) en de registratie in een specialistenregister ongedaan moet worden gemaakt. Daarom verlopen de erkenning en de registratie voortaan volgens gescheiden procedures, waardoor een erkenning van een buitenlandse beroepskwalificatie niet langer automatisch ook tot registratie in het specialistenregister leidt. Zowel de erkenning van de beroepskwalificatie als de registratie is nodig om in Nederland het specialistenberoep te kunnen uitoefenen.

De bevoegdheid tot erkenning en registratie van het basisberoep arts is neergelegd bij het BIG-register. Dit betekent dat een arts met een specialisme zich tot twee verschillende instanties moet wenden om een registratie te krijgen als arts en als specialist. In 2012 is de mogelijkheid gecreëerd voor artsen om de erkenning en registratie als arts en als specialist tegelijkertijd aan te vragen (1-loketprincipe). De arts hoeft zich dan nog maar tot één instantie te wenden om de verzoeken te doen. Registratie als specialist kan echter pas plaatsvinden als een arts beschikt over een BIG-registratie.

Het systeem van erkenning van buitenlandse specialistendiploma's is kort weergegeven als volgt. Onderdanen van een lidstaat van de EER of Zwitserland die in een lidstaat een specialistendiploma hebben behaald komen in principe in aanmerking voor erkenning en inschrijving in het desbetreffende Nederlandse specialistenregister. De bevoegde autoriteit van de ontvangende lidstaat (in Nederland de RGS) mag in dat kader de opleiding die een aanvrager in een andere lidstaat met goed gevolg heeft afgerond niet beoordelen op gelijkwaardigheid met de Nederlandse specialistenopleiding. Deze zogenoemde automatische erkenning vloeit voort uit de door het Europees parlement en de Raad geharmoniseerde minimumopleidingseisen voor een aantal beroepsopleidingen, waaronder die van artsen (sectoraal stelsel).

Voor de erkenning van opleidingen waarop de automatische erkenning niet van toepassing is, bestaat het algemene stelsel. Volgens dit stelsel hoeft Nederland een buitenlandse beroepsopleiding waar op nationaal niveau geen regels voor bestaan niet automatisch te erkennen. Die buitenlandse opleiding mag dan inhoudelijk worden beoordeeld. Dit is in twee situaties mogelijk. Ten eerste als de behaalde opleidingstitel van de EU-onderdaan niet in Bijlage V.1., 5.1.3 of 5.1.4. van de Richtlijn staat, maar er op grond van de Richtlijn wel een recht op erkenning bestaat. Die opleidingen zijn dan niet geharmoniseerd tussen de twee lidstaten en kan dus aanzienlijk verschillen met de Nederlandse specialistenopleiding. Ten tweede als een aanvrager zijn opleidingstitel buiten de EER of Zwitserland heeft behaald, in een zogenaamd 'derde land'. Ook diploma's uit zulke 'derde landen' kunnen aanzienlijke verschillen vertonen met de Nederlandse opleiding. Een inhoudelijke beoordeling moet dan bepalen in hoeverre de bekwaamheid van de aanvrager gelijk is aan de bekwaamheid na voltooiing van de desbetreffende specialistenopleiding in Nederland.

De RGS erkent een Nederlandse opleiding tot specialist door de afgifte van een opleidingstitel. Met deze opleidingstitel kan een arts de RGS verzoeken om inschrijving in het specialistenregister. Deze komt in beginsel direct voor inschrijving in aanmerking. Bij artsen met een niet-Nederlandse opleidingstitel, zal de RGS eerst diens beroepskwalificatie moeten erkennen, alvorens deze arts voor registratie in het specialistenregister in aanmerking komt. Voor die registratie toetst de RGS aan enkele aanvullende voorwaarden. Deze worden hierna in de artikelsgewijze toelichting kort uitgelegd.

Volledigheidshalve volgt hieronder een lijst met welke landen tot de Europese Unie en de Europese Economische Ruimte behoren (uitgaande van de situatie op 1 januari 2016).

Europese Unie:

België	Ierland	Portugal
Bulgarije	Italië	Roemenië
Cyprus	Kroatië	Slovenië
Denemarken	Letland	Slowakije
Duitsland	Litouwen	Spanje
Estland	Luxemburg	Tsjechië
Finland	Malta	Verenigd Koninkrijk
Frankrijk	Nederland	Zweden
Griekenland	Oostenrijk	
Hongarije	Polen	

Europese Economische Ruimte:

Alle Europese Unie-landen
IJsland
Liechtenstein
Noorwegen

Zwitserland

Zwitserland heeft Europees gezien een aparte status, los van EER en EU.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk A Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

Om te voldoen aan de Europese verplichtingen is het begrip arts uitgebreid naar de artsen die een aanvraag tot erkenning doen op grond van artikel B.2 en B.3. Hierdoor kan tegelijkertijd een aanvraag tot erkenning als arts (artikel 3 Wet BIG) en als specialist (artikel 14 Wet BIG) worden gedaan.

Hoofdstuk B De erkenning van beroepskwalificaties, registratie en herregistratie

Titel I Inschrijving

B.1. Inschrijving

Eerste lid: In dit artikel zijn drie categorieën van buitenlands gediplomeerde personen genoemd die voor een inschrijving in een specialistenregister in aanmerking komen. De indeling in categorieën sluit aan bij de (internationale) achtergrond van de door de arts gevolgde opleiding. Voor inschrijving is vereist dat een opleidingstitel is afgegeven en dat aan de aanvullende registratie-eisen is voldaan. Dit is in de daaropvolgende artikelen per categorie personen uitgewerkt.

Tweede lid: Dit betreft de arts die oorspronkelijk in een derde land, d.w.z. een land niet behorend tot de EER of Zwitserland, een artsdiploma en een specialistenopleiding heeft gevolgd en voltooid. Het artsdiploma is vervolgens door een land dat wel behoort tot de EER of Zwitserland als niet gelijkwaardig beoordeeld, waarna de arts in dat land (een deel van) de artsopleiding opnieuw heeft gevolgd en voltooid. Op basis van het 'EU'-diploma is hij ingeschreven in het register van artsen in het betreffende land. Als deze arts vervolgens de RGS verzoekt om erkenning van zijn beroepskwalificatie in een specialisme, wijst de RGS dit verzoek af. De specialistenopleiding is immers gevolgd en voltooid vóór het behalen van het 'EU'-artsdiploma. De specialistenopleiding respectievelijk beroepservaring die na het behalen van het artsexamen is gevolgd c.q. opgedaan kan alleen worden gewogen in het licht van de beroepservaring als arts, niet in het licht van een erkenningsverzoek als specialist.

Titel II Erkenning beroepskwalificatie en registratie

Paragraaf II-A Aanvraag erkenning beroepskwalificatie en registratie

B.2. Automatische erkenning beroepskwalificatie

Een arts met een opleiding uit de EER of Zwitserland wendt zich voor de erkenning van zijn beroepskwalificatie tot de RGS.

De arts moet daartoe in ieder geval bewijs aanleveren dat hij de desbetreffende buitenlandse opleiding heeft voltooid. De RGS gaat op basis daarvan in beginsel direct tot erkenning over, tenzij het aanleiding ziet om extra stukken op te vragen.

B.3. Erkenning beroepskwalificatie op basis van algemeen stelsel

Voor de arts die weliswaar in de EER of Zwitserland is opgeleid, maar waarbij de opleiding niet in de bijlage V, punt 5.1.3. of 5.1.4. van Richtlijn 2005/36/EG staat, geldt dat de aanvrager de RGS naast zijn diploma ook bewijzen van relevante beroepservaring of cursussen moet toesturen. Vervolgens toetst de RGS in hoeverre de arts over aan de Nederlandse opleiding gelijkwaardige vaardigheden beschikt. Indien de RGS van oordeel is dat geen sprake is van een gelijkwaardige opleiding, dan kan ze van de aanvrager verlangen dat een aanpassingsstage wordt gevolgd.

B.4. Gedeeltelijke toelating

Met het inwerkingtreden van de recente wijziging van de Richtlijn is de mogelijkheid van gedeeltelijke toelating vastgelegd. Dit houdt het volgende in. In sommige gevallen mag een arts het specialisme waartoe hij in zijn lidstaat van oorsprong of herkomst gekwalificeerd is niet in Nederland uitoefenen, omdat het specialisme in Nederland meer beroepsactiviteiten omvat dan waartoe de arts in zijn lidstaat van oorsprong gekwalificeerd is. Als de verschillen tussen de activiteitengebieden zo groot zijn dat de arts eigenlijk een volledig onderwijs- en opleidingsprogramma zou moeten volgen om de tekortkomingen te compenseren, kan de arts in aanmerking komen voor gedeeltelijke toelating, mits aan de vereisten van de Richtlijn is voldaan. De RGS beoordeelt ambtshalve of de arts in aanmerking komt voor gedeeltelijke toegang.

Gedeeltelijke toegang kan geweigerd worden om dwingende redenen van algemeen belang. Deze dwingende redenen van algemeen belang worden gevormd in de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De mogelijkheid van gedeeltelijke toegang geldt niet voor specialisten die op basis van de Richtlijn volledige toegang krijgen tot hun specialisme op basis van automatische erkenning.

Wanneer gedeeltelijke toegang is verleend aan de arts, moet deze de beroepstitel uit de lidstaat van oorsprong voeren. Daarnaast moet hij aan de patiënten duidelijk kenbaar maken welke werkzaamheden hij mag uitoefenen.

B.4a. Aanvullende verklaringen en verworven rechten¹³

In Richtlijn 2005/36/EG zijn diverse bepalingen opgenomen over specialisten met een opleidingstitel die niet in bijlage 5.1.3. van Richtlijn 2005/36/EG staat. Deze bepalingen zorgen ervoor dat de opleiding(stitel) van buitenlands gediplomeerden die niet in aanmerking komt voor automatische erkenning op grond van Richtlijn 2005/36/EG, niet alsnog inhoudelijk beoordeeld hoeft te worden. Het gaat dan om slechts enkele specifieke groepen waarop deze artikelen van toepassing zijn.

De specifieke voorwaarden waaronder een beroep op deze artikelen mogelijk is, worden verworven rechten genoemd. Het gaat doorgaans om oude opleidingen waarmee is begonnen voordat het beroep Europees was gereguleerd. Een voorbeeld daarvan zijn opleidingstitels behaald in de voormalige DDR of Sovjet Unie.

In de praktijk komt een beroep op deze artikelen nagenoeg niet voor. In voorkomende gevallen toetst de RGS al wel aan deze artikelen en beroept zich daarbij direct op de Richtlijn. Omdat voor toepassing van de Richtlijn omzetting in Nederlandse regelgeving noodzakelijk is, codificeert deze wijziging alsnog de desbetreffende bepalingen in de Nederlandse CGS-regelgeving.

De in dit artikel opgenomen verwijzingen betreffen de volgende bepalingen:

- artikel 23, eerste lid over verworven rechten;
- artikel 23, tweede lid, derde, vierde en vijfde lid over verworven rechten van opleidingstitels behaald in de DDR, voormalig Tsjechoslowakije, Sovjet-Unie en Joegoslavië.
- artikel 23, zesde lid over de conformiteitsverklaringen;
- artikel 27, tweede lid over de verworven rechten van Spaanse opleidingstitels afgegeven voor 1 januari 1995;
- artikel 27 tweede lid bis over de verworven rechten met betrekking tot Italiaanse opleidingstitels van opleidingen die tussen 31 december 1983 en 1 januari 1991 gestart zijn
- artikel 27, derde lid over de verworven rechten indien een lidstaat niet langer een opleidingstitel afgeeft voor het betreffende specialisme.

Een conformiteitsverklaring is een verklaring die wordt afgegeven als de opleidingstitel anders is dan de benaming in de bijlagen 5.1.2, 5.1.3. en 5.1.4. van de Richtlijn. In een conformiteitsverklaring staat

¹³ Besluit CGS van 23 augustus 2019

dat de opleiding voldoet aan de eisen van de Richtlijn en dat de desbetreffende opleidingstitel gelijkgesteld is aan de titel zoals opgenomen in bijlagen van de Richtlijn.

Paragraaf II-B Aanpassingsstage

Deze paragraaf regelt de aanpassingsstage. De aanpassingsstage als zodanig stond al in de Richtlijn en was in de Kaderbesluiten verdeeld in een eventuele beoordelingsstage en een individueel scholingsprogramma. Binnen de Kaderbesluiten CHVG, CCMS en CSG waren deze mogelijkheden niet uniform geregeld. Zo kon een sociaal geneeskundige geen beoordelingsstage volgen en was ook de duur van het individueel scholingsprogramma wisselend afhankelijk van het toepasselijke Kaderbesluit.

Met het samenvoegen van de regelgeving betreffende de erkenning en registratie van buitenlands gediplomeerden is ervoor gekozen niet langer een onderscheid te maken tussen de verschillende vormen maar een overkoepelende aanpassingsstage in te voeren. Hierbij wordt wel aangesloten bij de verschillende opleidingsstructuren. Zo is het hoofd van het opleidingsinstituut de eindverantwoordelijke als het gaat om artsen vallend onder clusters 1 en 3 en de opleider bij de artsen vallend onder cluster 3.

De aanpassingsstage kan nog steeds bestaan uit een beoordelingsperiode en/of een scholingsperiode.

Succesvolle afronding van de aanpassingsstage leidt tot een erkenning van de beroepskwalificaties.

Duur en inhoud

De opleider of het hoofd van het opleidingsinstituut bepaalt de duur en inhoud van de aanpassingsstage. Hierbij geldt dat een aanpassingsstage tenminste drie maanden en niet meer dan drie jaar mag duren indien voltijds gevolgd. Met inachtneming van deze grenzen is het aan de opleider vast te stellen hoelang hij nodig heeft om te kunnen beoordelen of de arts in staat is het specialisme zelfstandig en naar behoren uit te oefenen dan wel om de arts bij te scholen zodat deze hiertoe in staat is. Een eventuele tussentijdse aanpassing door de opleider is –met inachtneming van deze grenzen- mogelijk. Hierbij wordt aangesloten bij de gedachte van individualisering van de opleidingsduur.

Het Kaderbesluit CGS bevat specifieke vereisten voor de inhoud van een individueel scholingsprogramma. Er is voor gekozen deze vereisten te veralgemeniseren en te volstaan met de bepaling dat de aanpassingsstage moet aansluiten bij het landelijk opleidingsplan van het desbetreffende specialisme.

Rol RGS

Van te voren dient er een voorstel ter goedkeuring bij de RGS neergelegd te worden. De RGS beoordeelt of de duur van de aanpassingsstage binnen de geconstateerde bandbreedte valt en voldoet aan de specifieke vereisten zoals opgenomen in het besluit. Gedurende de aanpassingsstage dient de opleider op door de RGS vastgestelde formulieren de voortgang van de aanpassingsstage vast te leggen en ter kennis te brengen van de RGS. Hiermee kan de RGS vaststellen of de begeleiding en de beoordeling van de aanpassingsstage zorgvuldig plaatsvindt.

De arts moet binnen één jaar met de aanpassingsstage aanvangen. Het stellen van een termijn voorkomt dat de kennis van de arts verwatert omdat hij gedurende langere tijd niet in zijn specialisme werkzaam is en biedt de RGS de gelegenheid om het besluitvormingsproces over het verzoek tot registratie te bewaken.

Bezwaar

Indien de arts het niet eens is met het besluit van de RGS tot goedkeuring van een aanpassingsstage of tot wijziging van de duur van deze aanpassingsstage of om de beroepskwalificaties niet te erkennen na afronding van een aanpassingsstage kan deze hiertegen bezwaar maken.

Paragraaf II-C Aanvraag registratie

B.8. Registratie

De arts met een erkende beroepskwalificatie genoemd in B.2., of B.3. kan zich vervolgens laten registreren in het specialistenregister. Voor zijn registratie gelden evenwel aanvullende voorwaarden:

- De afgegeven erkenning van de beroepskwalificatie mag niet ouder zijn dan vijf jaar.
- De aanvrager moet ten tijde van zijn registratieaanvraag zijn ingeschreven in het BIG-register.
- De aanvrager moet bewijzen dat hij in het land van herkomst gerechtigd is tot beroepsuitoefening.

- De Nederlandse taalbeheersing van de aanvrager is voldoende om met Nederlandse patiënten en collega's te communiceren.
- De aanvrager moet aantonen dat hij in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie zijn specialisme regelmatig heeft uitgeoefend door gemiddeld ten minste 16 uur per week in het betreffende specialisme werkzaam te zijn geweest

De taaltoets moet met name in het licht van de bescherming van de patiëntveiligheid worden gezien. Verder geldt de extra eis dat de aanvrager na zijn opleiding ten minste 16 uur werkzaam is geweest in het betreffende specialisme.

Tweede lid: bij een aanvraag langer dan vijf jaren na de afgifte van de erkenning, moet de aanvrager zijn specialistische vaardigheden voldoende op peil hebben gehouden.

Derde lid: De periode van registratie is vijf jaar.

B.9. Registratie korter dan 5 jaar

Ingevolge de Regeling is inschrijving voor een kortere periode dan vijf jaar mogelijk. In dit artikel wordt met de verwijzing naar het Kaderbesluit CGS de mogelijkheid vastgelegd om een specialist korter te registreren indien een specialist veel later na afronding van de opleiding een aanvraag tot registratie indient en in de tussentijd niet werkzaam is geweest. In dat geval is kortere registratie aangewezen, om te voorkomen dat tussen het moment waarop aan alle registratie-eisen werd voldaan en de eerste registratie een tijdsperiode van meer dan vijf jaar ontstaat.

Paragraaf II-D Tijdelijke en incidentele dienstverrichting

Artikel B.10. Tijdelijke en incidentele dienstverrichting

Met de regeling zoals beschreven in deze paragraaf wordt Titel II (Vrije dienstverrichting) van Richtlijn 2005/36/EG geïmplementeerd en wordt uitvoering gegeven aan de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties. De richtlijn voorziet in een regeling voor de migrerende beroepsbeoefenaar uit een lidstaat die tijdelijk en incidenteel diensten wil verrichten in (i.c.) Nederland. Het moet daarbij gaan om een zgn. gereguleerd beroep. Beoogd wordt de grensoverschrijdende toegang tot deze beroepen in EU-lidstaten te vergemakkelijken door middel van een 'lichte' procedure: deze dienstverrichter hoeft geen erkenning van zijn beroepskwalificaties aan te vragen. Belangrijk vereiste voor gebruikmaking van deze lichte procedure is dat de dienstverrichter in de lidstaat van oorsprong of herkomst rechtmatig is gevestigd en aldaar voldoet aan alle voorwaarden voor toegang tot en uitoefening van zijn beroep. Het tijdelijke en incidentele karakter van de dienstverlening wordt per geval beoordeeld, met name in het licht van de duur, de frequentie, de regelmaat en de continuïteit van de dienstverrichting.

Voor de beroepen in de volksgezondheidssector (artikel 3 en 34 Wet BIG) worden in een regeling van de Minister van VWS nadere regels gesteld, bijvoorbeeld voor de arts. In dit artikel stelt het CGS nadere regels met betrekking tot de specialist die tijdelijk en incidenteel in Nederland zijn specialisme wil uitoefenen.

Stroomdiagram beroepserkenning en registratie

